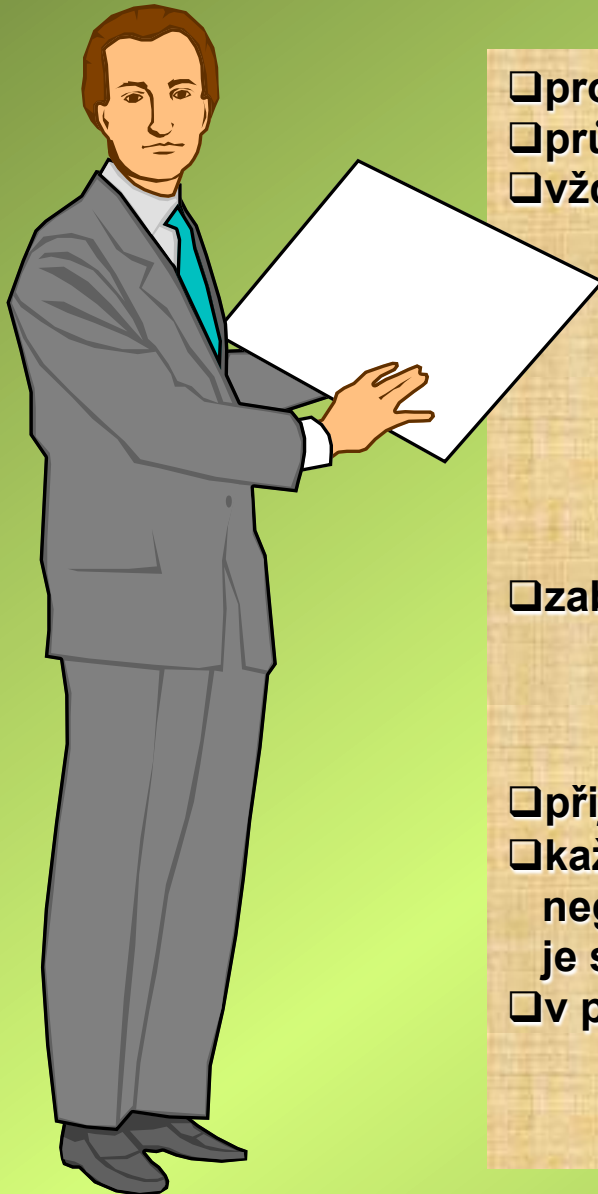

KRIZOVÝ MANAGEMENT VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

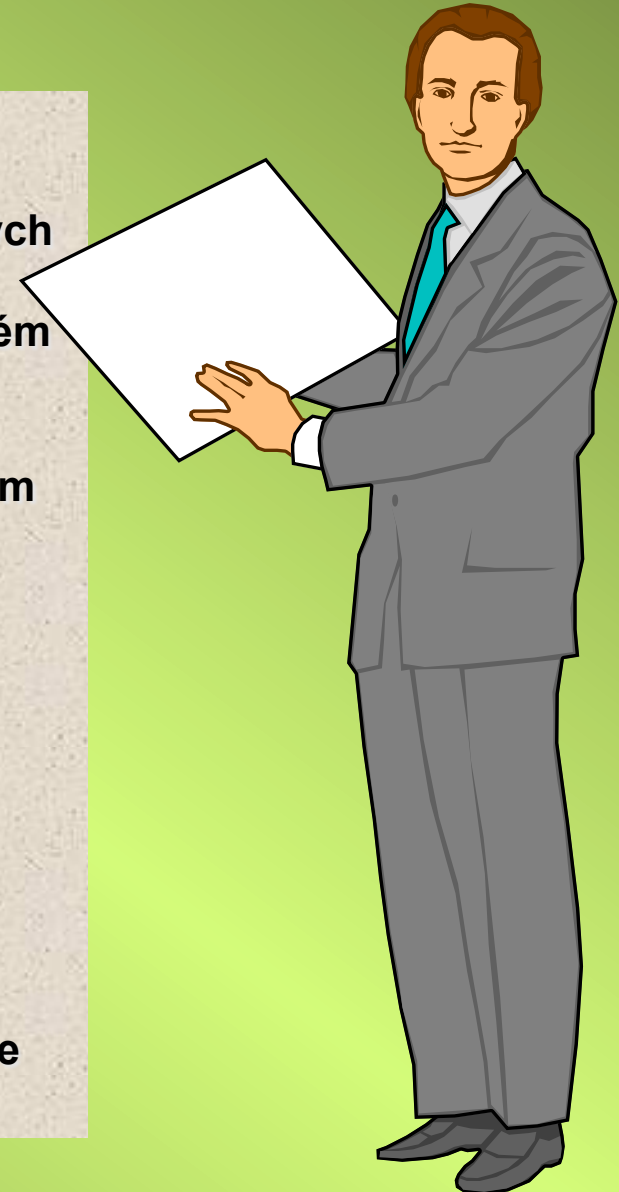
ZÁSADY ČINNOSTI KRIZOVÉHO MANAGERA

- ☐ promyslet a naplánovat možné varianty řešení krizových jevů
- ☐ průběžně procvičovat nasazení pracovníků (včetně mluvčích)
- ☐ vždy být připravený na řešení nejhorší varianty :
 - trvale monitorovat rizikové jevy
 - prověřovat reálnost zpracovaných plánů
- ☐ vždy přebírat iniciativu :
 - v podávání informací o krizi, případně o narůstání rizikových faktorů
 - v informování médií
 - v neodkládání činností, které jsou nevyhnutné
- ☐ zabránit šíření paniky :
 - být prvním, kdo informuje o krizi
 - nevěřit všem informacím z médií
 - vyvarovat se nepromyšlené činnosti
- ☐ přijímat preventivní opatření vůči stupňování a šíření krize
- ☐ každou situaci hodnotit z víceřých aspektů (opakování pouze negativních zpráv může zapříčinit, že situace se jeví horší jako je skutečnost)
- ☐ v průběhu krize se zabývat jen jejím řešením:
 - přerušit ostatní činnosti a zabývat se krizí
 - vyhodnotit, co je v dané situaci nejdůležitější a prvořadé

ZÁSADY ČINNOSTI KRIZOVÉHO MANAGERA

- ☐ věnovat rozhodující pozornost spojení a pravidelné výměně aktuálních informací
- ☐ zrušit mimořádná opatření hned po vytvoření potřebných podmínek pro jejich zrušení
- ☐ po skončení krize okamžitě obnovit pohotovost a systém monitorování
- ☐ mít na paměti, že:
 - efektivnost krizového managementu v mnohém závisí od stupně ohrožen
 - ve společnosti je přirozený odpor vůči krizím (lidé akceptují krizi, pokud je to nevyhnutné)
- ☐ uznávat zásadu, že průběh každé krize je možno řídit
- ☐ uznávat zákonitosti vzniku krizí a respektovat jejich možné důsledky
- ☐ uznávat kontinuitu v řízení mezi přípravným obdobím, řešením krize, jakož i obdobím po jejím skončení
- ☐ udržovat trvalé spojení s řídicími funkcionáři a jejich informovanost o situaci
- ☐ uvědomovat si, že krize nejsou nevyhnutné, ale také, že je není možno úplně vyloučit ze života společnosti

ZAČLENĚNÍ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

- ☐ na všech úrovních veřejné správy
- ☐ ve vybraných výrobních podnicích (*subjektech hospodářské mobilizace*)
- ☐ ve specializovaných organizacích (*podílejících se na vytváření záchranných systémů*)

NADNÁRODNÍ (MEZINÁRODNÍ)

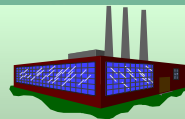

NÁRODNÍ (STÁTNÍ)

PĚT ÚROVNÍ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

REGIONÁLNÍ

MÍSTNÍ

rozlišují se:

- ☐ rozsahem pravomocí
- ☐ možnostmi použití sil a prostředků
- ☐ obsahem a rozsahem plněných úkolů
- ☐ vztahem k jednotlivým druhům krizových jevů

INDIVIDUÁLNÍ

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

☐ je připravována na řešení krizových jevů, které ohrožují území více států, anebo jsou potenciálním

ohrožením okolních států, i když negativní důsledky zatím ohrožují zemi, na území které krizová situace vznikla

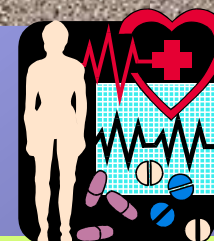
MEZIVLÁDNÍ ORGANIZACE

NEVLÁDNÍ ORGANIZACE

MEZINÁRODNÍ VÝBOR ČERVENÉHO KŘÍŽE

MEZINÁRODNÍ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE (WHO)

☐ na řešení těchto krizových jevů se podílejí mezinárodní instituce a organizace, které jsou na tento účel vytvořeny, anebo se vytvořily ad hoc ve snaze eliminovat vzniknutou krizi

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ (*United Nations Organization*)

- ❑ je nejvyšší mezinárodní autoritou na řešení konfliktů mezi státy anebo nepřátelými stranami, jakož i poskytování humanitární pomoci v průběhu krizí
- ❑ nemá vlastní definici krizového managementu ani výkonné nástroje na jeho provádění
- ❑ proces řešení krizí závisí od ochoty členských států hledat společné řešení
- ❑ nemá vlastní mocenské nástroje, proto využívá jako nástroj na řešení krize síly a prostředky jiných organizací, kterým přiděluje takzvaný mandát OSN
- ❑ vztahy mezi OSN a účastníky konfliktů se řídí modelem typu akce–reakce (*řada úspěchů, ale i neúspěchů těchto operací však nutí OSN hledat a vypracovat nové techniky krizového managementu*)
- ❑ nejdůležitějším orgánem krizového řízení OSN je Bezpečnostní rada OSN, která má i funkci protiteroristického výboru se zvláštním statutem zaměřeným na boj proti mezinárodnímu terorizmu

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

H
L
A
V
N
Í

I
N
S
T
I
T
U
C
E

O
S
N

ÚŘAD PRO KOORDINACI HUMANITÁRNÍCH ČINNOSTÍ OSN (*Office for the Coordination of Humanitarian Affairs - UN OCHA – UN*)

- ☐ koordinuje aktivity vládních a nevládních organizací při poskytování humanitární pomoci při krizových situacích způsobených konflikty a přírodními anebo technologickými katastrofami
- ☐ poskytuje technickou a organizační podporu při řešení nouzových situací

OBOR MÍROVÝCH OPERACÍ OSN (*Department of Peacekeeping Operations - UN DPKO - UN*)

- ☐ organizační prvek na koordinaci opatření souvisejících primárně s vedením operací na udržení míru

PROTITERORISTICKÝ VÝBOR (*Counter-Terrorism Committee – CTC*)

- ☐ instituce určená na boj proti terorismu, který ohrožuje mezinárodní mír a bezpečnost
- ☐ je zřízen na monitorování bezpečnostní situace a implementaci rezolucí všemi státy
- ☐ usiluje o zvýšení schopnosti bojovat s terorizmem
- ☐ specifické úlohy boje proti terorismu plní i Pracovní skupina na tvorbu politiky boje s terorizmem

ÚŘAD NA KOORDINACI HUMANITÁRNÍ POMOCI (*Office for the Coordination of Humanitarian Affairs – OCHA*)

- ☐ agentura, která koordinuje pomoc v případě nouze a přírodních či jiných závažných katastrof

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

SEVEROATLANTICKÁ SMLOUVA (*North Atlantic Treaty Organization*)

- ☐ vychází z článku 51 Charty OSN a z principu kolektivní sebeobran
- ☐ poskytuje nejen výkonný aparát pro operace OSN, ale je schopna provést aktivní opatření krizového managementu, včetně schopnosti uskutečňovat efektivní vojenské operace
- ☐ krizový management v NATO je definován jako jeden ze základních bezpečnostních úkolů aliance
- ☐ místo a úkoly krizového managementu vyjadřuje Strategická koncepce NATO
- ☐ úkolem krizového managementu je posilnit bezpečnost a stabilitu v euroatlantické oblasti a podle potřeby i na základě konsenzu v souladu s Washingtonskou smlouvou přispívat k účinné prevenci konfliktů, zabezpečovat aktivní spolupráci krizového managementu, včetně podpory operací

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

HLAVNÍ ORGÁNY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ V NATO

Severoatlantická rada (*North Atlantic Council - NAC*)

Výbor pro obranné plánování NATO
(*Defence Planning Council - DPC*)

Hlavní výbor pro civilní nouzové plánování
(*Senior Civil Emergency Planning Committee - SCEPC*)

v rámci NATO HQ je vytvořeno SITCEN
(jeho úlohou je nepřetržité monitorování krizových jevů
a jejich vyhodnocování)

Euroatlantické koordinační centrum pro reakce na katastrofy (*Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre – EADRCC*)

- působí pod záštitou Euroatlantické partnerské rady (*Euro-Atlantic Partnership Council - EAPC*) v úzké součinnosti s Úřadem OSN OCHO
- slouží jako centrum koordinace humanitární pomoci v procesu zmírňování následků velkých přírodních katastrof

Poradní výbor pro operace a cvičení (*Council Operations and Exercise Committee – COEC*)

- koordinuje přípravu a provedení cvičení jednotek zúčastňujících se na činnosti krizového managementu, jakož i samotnou činnost KM

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

ORGANIZACE PRO BEZPEČNOST A SPOLUPRÁCI V EVROPĚ (*Organization for Security and Cooperation in Europe - OSCE*):

- ☐ je nejvýznamnější celoevropskou institucí, která deklaruje princip harmonického, nehierarchického a kooperativního propojení a posilování existujících mezinárodních institucí, jakými jsou NATO a Evropská unie
- ☐ z hlediska zachování bezpečnosti v Evropě má rozhodující úlohu prevence konfliktů
- ☐ organizace proto věnuje zvýšenou pozornost vypracování principů a závazků na prevenci etnických čístek
- ☐ podílí se na prevenci konfliktů, na krizovém řízení a obnově po skončení konfliktu
- ☐ v její činnosti dominuje schopnost rychlého nasazení civilních a policejních expertů
- ☐ součinnost s ostatními mezinárodními organizacemi a institucemi zabezpečuje Středisko předcházení konfliktům (*Conflict Prevention Centre - CPC*),
- ☐ v průběhu krize se vytváří Krizová koordinační buňka OBSE z pracovníků vyčleněných a připravených na tuto činnost

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

EVROPSKÁ UNIE (*European Union – EU*)

- ☐ krizový management v EÚ je součástí společné zahraniční a bezpečnostní politiky EÚ (*European Security and Defence Policy - ESDP*)
- ☐ koncepce krizového managementu je shodná s koncepcí krizového managementu NATO, která zůstává základem kolektivní obrany členů EÚ
- ☐ úlohou krizového managementu EU je posilnit bezpečnost a stabilitu v Evropě
- ☐ důležitým rámcem pro krizové řízení v rámci EU je Společná deklarace o spolupráci mezi OSN a EÚ v krizovém řízení z roku 2003
- ☐ jedním z prvků krizového řízení je Situační centrum (*SITCEN*) EÚ

MEZINÁRODNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

využívá dva základní nástroje

HUMANITÁRNÍ POMOC

- ☐ materiálová pomoc
- ☐ technická a technologická pomoc
- ☐ poskytnutí specializovaných týmů

VOJENSKÁ POMOC

- ☐ materiálová pomoc
- ☐ mírové síly a monitorování vývoje krize
- ☐ ozbrojený zásah

STÁTNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

- ❑ je vytvářena se snahou zajistit vnitřní, ale i vnější bezpečnost státu, jeho obyvatel, materiálních a kulturních hodnot
- ❑ na jedné straně má charakter nadrezortní instituce, která umožňuje efektivní využívání možností státu v krizové situaci, ale na druhé straně má jen rezortní působnost
- ❑ všechny součásti veřejné správy na úrovni ústředních orgánů státní správy plní ze zákona řadu úkolů, které jsou součástí krizového managementu
- ❑ rozdílným způsobem je nutné přistupovat k vytváření systému řešení mírových (nevojenských) krizových jevů a krizí vojenského charakteru

státní instituce

mimovládní organizace

- ❑ vláda ČR
- ❑ parlament ČR
- ❑ prezident ČR
- ❑ Bezpečnostní rada státu
- ❑ věcně příslušné ústřední orgány státní správy (Odbor obrany, bezpečnosti a sekretariát BRS Úřadu vlády ČR, MZV ČR, MO ČR, MV ČR, MPO SR, SSHR, Úřad pro jadernou bezpečnost)
- ❑ Ústřední povodňová komise, Ústřední nákazová komise, Vládní výbor pro radiační havárie, Ústřední havarijní komise

- ❑ Český červený kříž,
- ❑ Sdružení dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska,
- ❑ Ústřední automotoklub ČR,...

STÁTNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

- ❑ schopnost reagovat téměř na všechny druhy ohrožení
- ❑ využívat účinné nástroje na jejich eliminování

požadavky

**KRIZOVÝ
MANAGEMENT
NA STÁTNÍ
ÚROVNI**

nástroje

- ❑ rutinní diplomatická činnost
- ❑ zahraniční politika ČR
- ❑ bezpečnostní strategie ČR
- ❑ národní obranná strategie ČR
- ❑ hospodářská opatření pro krizové stavy
- ❑ systém služeb policejního zboru na úseku prevence a ochrany
- ❑ opatření na ochranu zdraví, životů a majetku občanů, majetku státu, kulturních hodnot, demokratických a politických hodnot
- ❑ organizování záchranných prací na celostátní úrovni
- ❑ další nástroje

REGIONÁLNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

- ☐ zahrnuje stupeň kraj a obec s rozšířenou působností
- ☐ je určena na řešení všech krizových situací, které mohou vzniknout v míru
- ☐ důraz je položen na připravenost řešit negativní vlivy živelních pohrom a antropogenních krizových jevů
- ☐ prioritní postavení v tomto systému má krajský stupeň krizového managementu
- ☐ musí být komplexní a přitom relativně samostatný, podpořený dostatečným množstvím specializovaných sil a prostředků

- ☐ krajské (městské) úřady (odborné oddělení krizového řízení)
- ☐ bezpečnostní rada kraje (určené obce)
- ☐ krizový štáb kraje (určené obce) a krajské (obecní) komise (povodňová komise, protinákazová komise, evakuační komise, komise přidělového hospodářství, kalamitní komise)
- ☐ krajské správy a obvodní ředitelství policie ČR
- ☐ krajské hasičské záchranné sbory
- ☐ úřady vojenské správy

- ☐ letecká záchranná služba
- ☐ vodní záchranná služba
- ☐ horská záchranná služba
- ☐ sdružení dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska

státní
institute

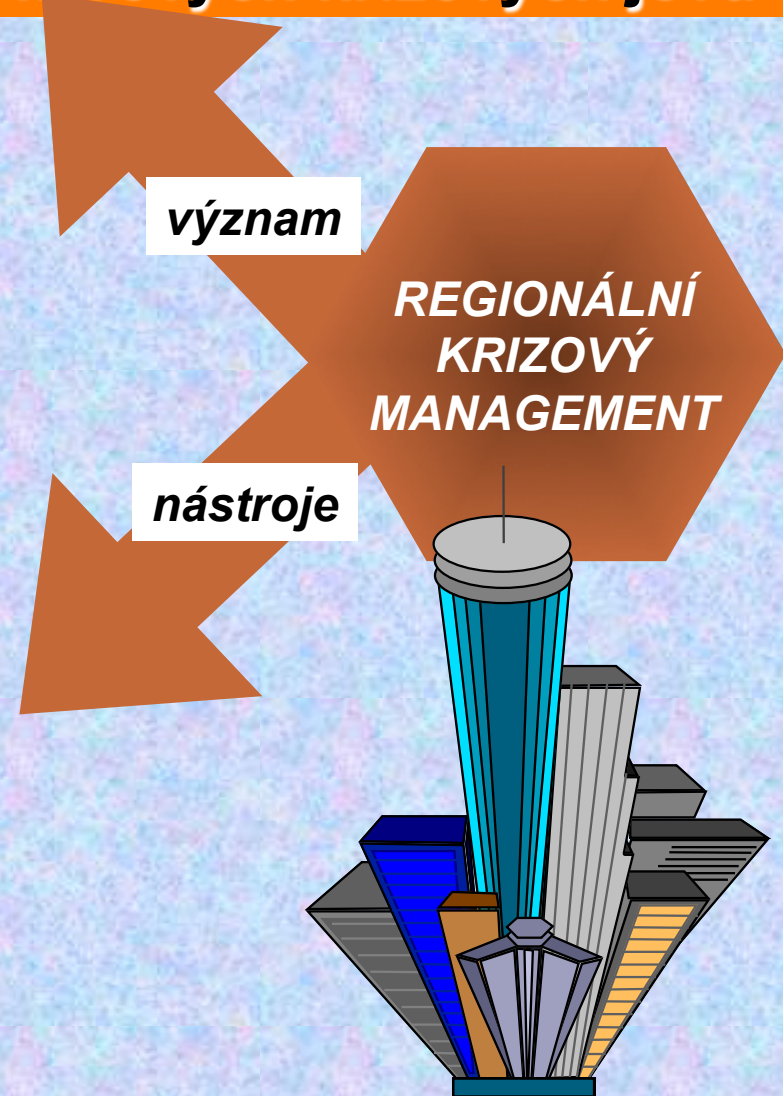
veřejně-právní orgány

**REGIONÁLNÍ
ÚROVEŇ
VYTVÁŘEJÍ**

REGIONÁLNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

je rozhodující z hlediska řešení mírových krizových jevů

- ☐ záchranné práce
- ☐ hospodářská opatření pro krizové stavy (s důrazem na přípravu zdrojů na období stavu ohrožení a válečného stavu)
- ☐ bezpečnostní opatření
- ☐ havarijní plánování
- ☐ opatření na ochranu životního prostředí
- ☐ sociální opatření
- ☐ další opatření

MÍSTNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

- ❑ má velmi různorodý charakter
- ❑ její struktura, možnosti, síly a prostředky jsou přímo závislé na typu instituce, na jejím profesionálním zaměření a působnosti, na analýze možného ohrožení a na možnosti vyčlenit potřebné specializované síly a prostředky
- ❑ základní nástroje využívané na místní úrovni krizového managementu jsou obdobné jako na regionální úrovni
- ❑ důraz je položen na preventivní opatření a na organizaci záchranných prací

dvě základní skupiny ohrožení

vnitřní
spojené s vlastní
činností

- poruchy
- nehody
- havárie

vnější
spojené s umístěním
v prostoru

- živelní pohromy
- negativní vliv okolí
- terorismus

STRUKTURA KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

ŘÍDÍCÍ ORGÁNY

- ❑ místní samosprávy
(havarijní komise)
- ❑ podnikatelské subjekty
(krizové štáby)

VÝKONNÉ PRVKY

- ❑ hasičské jednotky
- ❑ odborné jednotky CO
právníků osob
- ❑ lékařská služba první
pomoci

INDIVIDUÁLNÍ ÚROVEŇ KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

- ❑ nemá institucionální charakter, proto se může zdát na první pohled nadbytečnou
- ❑ jednotlivec je však konečnou adresou působení negativních účinků prakticky všech krizových jevů
- ❑ člověk se může ocitnout v krizi
 - z vlastní viny (porušení technologických předpisů, nedodržení dopravních předpisů, přecenění vlastních sil, zanedbání pojištění různých činností apod.)
 - bez vlastního zavinění (působení přírodních činitelů, pasivní účast na nehodách a haváriích, působení nepředvídatelných okolností apod.)

❑ na převážnou většinu krizových jevů by však měl být člověk v potřebné míře přípraven:

- měl by mít základní teoretické vědomosti
- měl by vědět co má v dané situaci dělat, na koho se obrátit se žádostí o pomoc
- měl by umět pomoci sám sobě i dalším postiženým
- měl by být na možné krizové jevy i materiálně zabezpečen

